एषामप्रवृत्तिः पुरुषार्थत्वात् प्रकृतौ यत्क्रत्वर्थमङ्गजातं तदेव विकारेष्वतिदेशेन गृह्णति ।

तृणैरग्नीन्परिस्तीर्य पुरस्तात्प्रथमं द्विशः पात्राणि सञ्सादयति ॥६॥ दर्भतृणैः प्रागुदगग्रैराहवनीयगार्हपत्यदक्षिणाग्नीन्क्रमेण परिस्तीर्य · तत्रापि प्रथमं पुरस्तात्प्राच्यां दिशि परिस्तरणम् ततः प्रदक्षिणक्रमेणोदक्संस्थम् । एकेन प्रयत्नेन द्वयोर्द्वयोः सहैव निधानं करोति । पान्ति रक्षन्ति हविराद्येभिरिति पात्राणि · ननु पिबत्येभिरिति किं न विगृह्यते नैतदेवम् अस्यामेव व्युत्पत्तौ स्रुवस्यैव जुहूश्च पात्रत्वं स्यान्न शूर्पादीनाम् · नन्वेवमृत्विगादिष्वपि पात्रत्वप्रसङ्गः नैष दोषः तेषां करणत्वेनानिर्देशात् तद्यदेवैषामत्राशुद्धस्तन्ना वान्यो वामेध्य इति (१.१.३.१२.) वाक्यशेषविरोधाच्च · शूर्पादीनि हि याज्ञिकानां प्रसिद्धानि ।

यजमानो वा ॥७॥ [1]

शूर्पाग्निहोत्रहवणि स्फ्यकपालꣳ शम्याकृष्णाजिनमुलूखलमुसलं दृषदुपलमर्थवच्च ॥८॥ स्फ्यकपालमित्येकवद्भावादिदमेकं द्वन्द्वम् तेन बहुभिरपि कपालैरेकमेव पात्रमिति द्रष्टव्यम् · कपालानि च भिन्नस्य घटादेर्ग्राह्याणि · अभिन्नान्यपि रौहिणकपालवत् निर्मितानि भवन्तीत्येकऽइति धूर्तस्वामिनः । शूर्पं च नडतृणमयमिषीकानिर्मितं वेणुदलनिर्मितं वा भवति । अर्थवच्च येन-येन पात्रेणात्र प्रयोजनं तेषां सर्वेषामुपयोगक्रमेणासादनम् · तथा च कात्यायनः प्राञ्चं-प्राञ्चमुदगग्रेरुदगग्रं समीपतः तत्तथा सादयेद्द्रव्यं यद्यथा विनियुज्यतऽइति · तच्चैवम् अनो वा पात्री वा व्रीहयो यवा वा · ततश्चैवम् अनो व्रीहयश्चानो यवाश्च पात्री व्रीहयः पात्री यवाश्चेति वा · पवित्रच्छेदनानि पवित्रे च · उपवेषः संयवनार्थमुदकं च · आज्यस्थाली आज्यं च · अमावास्यायां दोहनचतुष्टयम् · वेदार्थः कुशमुष्टि(ः) दक्षिणार्था अन्वाहार्यतण्डुलाश्च · दर्भतृणमग्निश्च · इध्मो बर्हिश्च · स्रुवो जुहूश्च · उपभृद्ध्रुवा च · प्राशित्रहरणे शृतावदानं च · द्वे पुरोडाशपात्र्यौ इति कर्कादयः · तदयुक्तमिति केचित् स्वसूत्रशाखान्तरसूत्रेषु सादनप्रतपनोपस्तरणादिष्वेकस्या एव दर्शनात् · यच्चेडापात्रीपिष्टपात्र्योरभेदमाहुस्तदपि अयुक्तम्

[1] अध्वर्युर्वा Mahâd.